

KRONEN BÅRNEHÅGE

- et godt sted å være

ÅRSPLAN 2026/2027

Innledning.....	3
Barnehagens verdier	3
Satsningsområde 2025 - 2027	4
Fokusområde 2026-2027.....	5
Barnehagens arbeidsmåter	7
Årshjul / Tema.....	8
Progresjonsplan	9
Danning.....	13
Omsorg	13
Livsmestring og Helse	14
Lek.....	14
Læring.....	16
Barns medvirkning.....	16
Samarbeid barnehagen / hjem	17
Ny i barnehagen.....	17
Bytte avdeling.....	17
Overgang barnehage - skole.....	17
Kommunikasjon	18
Samarbeid med andre instanser	19
Vurdering.....	20
Tradisjoner	20

Innledning

Årsplanen er barnehagens overordnede pedagogiske dokument. Den bygger på ”Lov om barnehager” og ”Rammeplan for barnehagens innhold”, de to dokumentene som utgjør barnehagens samfunnsmandat. I tillegg har Kunnskapsdepartementet utarbeidet en rekke temahefter og klare føringer for kvalitet, som vi støtter oss til både i den pedagogiske hverdagen og i plan- og evalueringsarbeidet. Både rammeplan og temahefter ligger tilgjengelig på barnehagens hjemmeside; <http://kronen.barnehage.no>

Årsplanen utarbeides i løpet av vårsemesteret, og godkjennes av Samarbeidsutvalget. Planen gjelder for kommende barnehageår, og basert på denne, blir det utarbeidet avdelingsvis periodeplaner. Disse planene er arbeidsverktøyet vi bruker i det pedagogiske arbeidet, og det er gjennom periodeplanene avdelingenes konkrete og detaljerte mål, aktiviteter og evaluering av arbeidet kommer fram.

Barnehagens innhold er basert på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg og lek, læring og danning står sammen i en helhet. Språk og sosial kompetanse er prioriterte områder som inngår i alle aktiviteter.

Barnehagens verdier

Inkluderende fellesskap og mangfold i barnehagen

I en barnehagehverdag hvor mange barn og voksne skal fungere sammen, er kanskje den viktigste læringen å lære å vise omsorg og være ansvarlig overfor andre, uten at en ofrer sin egen integritet. Barna i barnehagen er ikke en ensartet gruppe, og det er ingen som møter barnehagen med helt like forutsetninger. Dette må vi i Kronen barnehage være bevisste på, og for at vi skal kunne skape et barnehagetilbud av god kvalitet, må vi tilrettelegge tilbudet for alle individene som går i barnehagen.

Mangfold handler om å lære, utforske og respektere forskjellene innad i en gruppe eller i et samfunn. Det handler om å være bevisst og reflektere på din egen rolle i en gruppe eller et samfunn, og ha innsikt i hva andre gjør og hva deres rolle er.

Å forstå konseptet mangfold omhandler å erkjenne likheter, men også å verdsette ulikheter. Ved å ha søkelys på mangfold får vi også innsikt i hvilket potensial og hvilke ferdigheter vi har som mennesker. Hvis vi utforsker oss selv og vår identitet, utvikler vi oss selv og bidrar i større grad til gruppene og kulturene vi er en del av. Å ha bevissthet til mangfold er også å tenke på andre mennesker og å være bevisst på diskriminering og ulikheter.

Mangfold handler om respekt. Alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er. Alle har en verdi i seg selv, og alle er en viktig brikke i fellesskapet. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barns nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og bli oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.

For oss innebærer dette at vi skal anerkjenne likeverd og lære barna om mangfoldet i et globalt samfunn. Dette innebærer respekt, åpenhet og toleranse for blant annet kulturer, religion, hudfarge og seksuell legning. Vi markerer aktuelle nasjonaldager og høytidsdager, barnas, foreldrenes og søskens navn og nasjonalitet er hengt opp på plassen til barnet. Vi skal være en barnehage der alle blir møtt med respekt og likeverd. Vi jobber kontinuerlig med dette gjennom hele barnehageåret og det blir markert med en regnbue / mangfolds uke i juni hvert år.

Satsningsområder 2025-2027

I Kronen barnehage vil vi de neste årene ha sosial kompetanse som et overordnet mål. Rammeplanen sier at sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Det som kjennetegner barn som har sosial kompetanse er at de enklere klarer å komme inn i lek, de er flinke til å leke med andre og de kan samarbeide. Det er også mindre aggresjon å finne hos barn som er sosial kompetente. Sosial kompetanse blir blant annet speilet i den evnen barn har til å ta initiativ til, og holde på vennskap. Kontakt med andre barn, gjensidige relasjoner og gode vennskap har en positiv effekt på utviklingen av trivselen og identiteten til det enkelte barnet. Gode vennskap styrker den sosiale og kognitive utviklingen generelt, og vi mener at de relasjonene som vennskapet gir, skaper en trygg base for å prøve ut nye sosiale uttrykk og ferdigheter.

Barna i Kronen barnehage skal få erfaring i å samspille med andre, i store og små grupper. Ved å samspille med andre vil vi at barna skal få førstehåndserfaring med å inkludere, tolerere og samarbeide. Videre vil vi at barna skal få erfaring i å hjelpe hverandre, enten med helt konkrete oppgaver eller med å trøste noen som trenger trøst. Disse nevnte ferdighetene henger sterkt sammen med det å kunne vise empati for andre. Det å kunne vise empati er kanskje det viktigste når det gjelder sosial kompetanse. Vi vil også at barna skal få best mulig selvtillit, selvinnsett og mestringfølelse. Barna skal få erfare hvordan det er å stole på seg selv, hjelpe seg selv og kunne tørre å utfordre seg selv. For å kunne gjøre det må barna kjenne egne grenser, både fysisk og psykisk.

Sosial kompetanse er et begrep som har blitt hyppig brukt de siste årene. Nå er det slik at innholdet ligner mye på det som vi tidligere kalte for «folkeskikk». Det å kunne være sammen med andre på en positiv måte. Uansett hva man velger å kalle det, så er det noe som må læres. Hvilke regler og normer som er i samfunnet og hvilke konsekvenser det får om man bryter disse.

Det er veldig viktig at man allerede fra barna er små gir veiledning og støtte i det å finne de rette veiene for å oppnå sosial kompetanse. Det å sette grenser, og vise konsekvenser om disse blir brutt, er grunnlaget for videre læring på alle felt. Da er det viktig at vi som voksne er tydelige og klare på hva det er som forventes, og at vi tør å «stå i kampene». Dette gjelder både hjemme og i barnehagen.

Lek som brobygger mellom barnehage og skole

Vi er i gang med et prosjekt sammen med Kronstad oppvekststun skole og barnehage. Dette er et prosjekt som går over 2-3 år og skal se på overgangen barnehage – skole /SFO med hovedfokus på lek. Hvordan vi kan gjøre overgangen fra barnehage til skole så bra som mulig for våre barn. Vi er i startfasen av prosjektet og vi har bestemt oss for å utvikle voksenrollen i leken ute.

Prosjektet er finansiert av midler fra Bergen Kommune.

Fokusområder 2026-2027

Kommunikasjon, språk og tekst vil være fokusområdet vårt også dette barnehageåret. Siden dette fagområdet er viktig for alle fagområdene og alt vi gjør.

En god verbal språkutvikling er viktig for barn både på kort og lang sikt. Evnen til å bruke språket er avgjørende for hvordan barn kan kommunisere med voksne og med andre barn, hvordan de kan sette ord på erfaringer, fortelle om noe viktig, diskutere og reflektere sammen med andre.

Rike erfaringer med fortelling, høytlesning, sang og regler kommer språkutviklingen til gode. Ikke alle barn får nok slike erfaringer i hjemmemiljøet. Vi i barnehagen skal gi alle barn slike erfaringer.

Samvær, samtaler og deling av rike opplevelser er den viktigste ressursen i barnehagen når det gjelder språkmiljø og språkstimulering. Personalet må vite at de selv er svært viktige språklige modeller for barna.

Barnehagen skal oppfordre barna til å uttrykke følelsene, tankene og meningene sine, og til å bruke språket sitt til å skape og opprettholde relasjoner med hverandre.

For at alle barna i Kronen barnehage skal kunne bruke språk aktivt buker vi en del tegn til tale og bildestøtte. For minoritetsspråklige barn og barn med forsinket språkutvikling er tegn som støtte et viktig redskap til å forstå og til å uttrykke seg. Barn med normal språkutvikling kan også ha nytte av å lære tegn til tale og dermed være forbilder og hjelpe barn som trenger støtte i hverdagen. Vi fortsetter med å lære oss enkle tegn som vi bruker i hverdagen.

Voksenrollen i lek ute er også et fokusområde dette barnehageåret. Som tidligere nevnt er dette en del av prosjektet lek som brobygger mellom barnehage og skole.

Voksenrollen er svært viktig for å skape gode og inkluderende lekemiljøer ute i barnehagen. Uteleken gir barna mange muligheter til å være fysisk aktive, utforske omgivelsene, bruke fantasien og utvikle sosial kompetanse. Samtidig trenger barna voksne som er til stede, tilgjengelige og oppmerksomme på det som skjer i leken.

Ansatte i Kronen barnehage skal være nærværende og observerende. Ved å følge med på leken kan de få øye på hvem som deltar, hvem som faller utenfor, og hvilke relasjoner som oppstår mellom barna. De trenger ikke alltid å delta direkte, men må være tilgjengelig når barna trenger støtte, hjelp eller oppmuntring.

En viktig del av voksenrollen er også å støtte barnas lek uten å ta over. Vi skal bidra med ideer, stille åpne spørsmål eller tilføre nye materialer og muligheter. For eksempel kan vi spørre: «Hva skal dere bygge?» eller «Hvordan kan dere lage en bro som tåler at alle går over?» På denne måten bidra vi til å videreutvikle leken samtidig som barna får beholde eierskapet.

En god voksenrolle ute handler derfor om å finne en balanse mellom å observere, støtte, delta og trekke seg tilbake. Målet er å skape et trygt og inkluderende miljø der alle barn får mulighet til å delta i lek, oppleve mestring og utvikle seg sammen med andre.

Måten vi skal jobbe med dette på er å bruke praksisfortellinger, observasjon og deltagelse., Vi skal jobbe med dette på egen avdeling og i fellesskap på hele huset.

Barnehagens arbeidsmåter

Barnehagens arbeidsmåter skal ifølge rammeplanen kap. 8 ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Det skal også være en progresjon i arbeidet i løpet av barnehagetiden. Personalet skal legge opp til varierte læringsmetoder og veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter. Rammeplanen er bygget opp med 7 ulike fagområder.

Kommunikasjon, språk og tekst
Kropp, bevegelse, mat og helse
Kunst, kultur og kreativitet
Natur, miljø og teknologi
Nærmiljø og samfunn
Etikk, religion og filosofi
Antall, rom og form

[Her kan du lese Rammeplanen i sin helhet.](#)

Vi har laget et årshjul hvor fagområdene er blitt fordelt gjennom året, og hvor vi har laget en overskrift som beskriver det vi skal jobbe med. Vi vil begynne med det kjente og nære, og senere i barnehageåret jobbe mer med det som ligger utenfor oss selv.

Selv om vi velger å sette fokus på ett fagområde om gangen, er det viktig å huske at et fagområde sjelden opptrer isolert. Det vil alltid være flere fagområder representert i et temaopplegg, i forbindelse med hverdags-aktiviteter og turer i nærmiljøet. Men vi vil sikre oss at alle fagområdene blir jobbet med, især og gjerne utover de tradisjonelle metodene.

Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Vi har til det arbeidet utarbeidet en progresjonsplan i tre trinn som tar utgangspunkt i hva vi ønsker at barna skal få erfaring med i løpet av barnehagetiden. Vi har valgt å ha en felles overskrift for hva vi skal jobbe med, men at hver avdeling utformer sine mål, for å fremme barnas utvikling og læring på sin avdeling.

Fokuset vårt ligger i prosessen, ikke på resultatet. Det er erfaringene og opplevelsene vi gir barna underveis som er viktige.

Årshjul / Temaplan

Uke 32-38 (3.august-18.september)

«Jeg, du og alle rundt oss» (Nærmiljø og samfunn)

Uke 39-45 (21.september- 6.november)

«Dette klarer vi sammen» (Kropp, bevegelse, mat og helse)

Uke 46-51 (9.november- 18.desember)

«Fantasien har ingen grenser» (Kunst, kultur og kreativitet)

Uke 1-4 (5.januar- 12.februar)

«Alt handler om språk» (Kommunikasjon, språk og tekst)

Uke 7-13 (15.februar- 2.april)

«Å undre seg sammen, eller alene» (Etikk, religion og filosofi)

Uke 14-19 (5.april-14.mai)

«Jakten etter sammenhenger» (Antall, rom og form)

Uke 20-25 (17.mai-25.juni)

«Naturlige opplevelser» (Natur, miljø og teknologi)

I Kronen barnehage vil vi jobbe med dette ved å ha en del felles punkter gjennom året:

Planlagte og spontane aktiviteter

Fellessamling én gang i måneden

Markering av nasjonaldager

Arbeid i store og små grupper med fokus på det verbale og non-verbale språket

Åpne dager mellom avdelingene Veslefrikk og Askeladden

Progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold.

Rammeplan kap 8.

Med utgangspunkt i det som står i rammeplanen, har vi utarbeidet en langsiktig plan som viser hvordan vi vil arbeide med de syv fagområdene, og den sikrer progresjon og sammenheng i barnas læringsmiljø den tiden de er i barnehagen.

Vi har valgt å dele inn i trinn, og ikke etter alder, da barn utvikler seg individuelt og i ulikt tempo. Planen er ment som en «veileder» i det pedagogiske arbeidet med barna, og må derfor tilpasses sammensetningen i de ulike barnegruppene, og ut ifra hvilke behov det enkelte barnet har.

Og i alt vi gjør, er det den sosiale kompetansen som er grunnsteinen. Den er grunnlaget for alt vi gjør, hvordan vi handler og hvordan vi er mot hverandre.

Kommunikasjon, språk og tekst

Mål: Barnehagen skal skape et godt språkmiljø

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Den voksne setter ord på, gjentar og presiserer sine handlinger sammen med barna. ➤ Bøker er tilgjengelige for barna. Vi leser sammen med barna i grupper, eller en til en. ➤ Vi bruker bevegelsessanger og rim og regler i samlinger – leker med språket ➤ Aktivt bruk av språket, både verbalt og nonverbalt. Barna får positiv respons på sitt nonverbale språk ➤ Bruker aktivt situasjoner som garderoben, måltider og bleieskift – språklig bevissthet hos de voksne ➤ Introdusere ukens tegn ➤ Ny sang hver måned	➤ Øve på å lytte til andre og å ta imot enkle beskjeder. ➤ Gi rom for rollelek og bidra til å utvikle og stimulere den. ➤ Lese bøker og fortelle historier. Fortelle og dramatisere historier sammen med barna ➤ Bruke rim, regler, sanger og litteratur ➤ Spille spill med enkle regler ➤ Oppmuntre barna til selv å fortelle og til å ta ordet ved måltider, i samling og andre aktiviteter. ➤ Bruker ukens tegn	➤ Fortell historier uten illustrasjoner slik at barna skaper egne bilder av handlingen. Barna gjenforteller om innholdet. ➤ Ta imot beskjeder med flere ledd ➤ Øve på å bli stadig bedre lyttere. ➤ Få erfaring med tekstskaping – lage historier selv ➤ Vi øver på å opptre eller presentere noe for andre – sanger, dramatisering ➤ Vi leker med språket, får erfaring med vitser og gåter ➤ Vi gir rolleleken stor plass i hverdagen ➤ Bruke ukens tegn aktivt

Kropp, bevegelse, mat og helse

Mål: Barna skal få erfare positiv mestring, og få gode erfaringer med sunt kosthold og uteliv til ulike årstider.

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Vi bruker nærmiljøet aktivt til turer og aktiviteter. Barna begynner å gå selv. ➤ Personalet legger til rette for grov- og finmotoriske utfordringer ute og inne. ➤ Vi bruker tid på å gi barna gode hygienerutiner. ➤ Vi oppmuntrer barna til å smake på forskjellig mat. ➤ Barna får bli kjent med kroppen og vi benevner navn på kroppsdelene. ➤ Barna får erfaring med å være en del av en gruppe	➤ Vi går på turer og bruker lekeplassene i nærmiljøet aktivt. ➤ Vi jobber med finmotorikken gjennom daglige aktiviteter som fargelegging, modellering, tegning, bygging og klipping. ➤ Vi snakker om hygiene, mat og matvaner. Vi oppmuntrer barna til å smake på forskjellig mat. ➤ Vi legger til rette for at barna blir selvhjulpne ved påkledning. ➤ Barna får erfaringer om ulikheter og det å respektere andres grenser	➤ Vi utfordrer grovmotorikken ved å bruke skogen og gi barna fysiske utfordringer ved å gå utenfor stier i mer ulendt terreng, klatre på små fjell og i trær. ➤ Overnattingstur til Mjølfjell for førskolegruppen ➤ Vi trener finmotorikk gjennom daglige aktiviteter. ➤ Vi opprettholder gode hygienerutiner, og har fokus på gode matvaner og bordskikk. ➤ Vi øver på å bli selvstendig i forhold til påkledning og toalett ➤ Vi lærer om likeverd og respekt for ulikheter.

Kunst, kultur og kreativitet

Mål: Barnehagen skal ta vare på barnas skaperglede og kreativitet, og styrke deres kulturelle identitet og personlige uttrykk.

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Barna får kjennskap til ulike formingsmateriell ➤ Vi introduserer udefinerbare materialer i leken ➤ Vi formidler og leker eventyr gjennom sang, musikk og rytme ➤ Vi har prosjektarbeid som er tilpasset barnas alder og modenhet ➤ Barna deltar på fellessamlinger og forestillinger i barnehagen	➤ Barna får erfaring med å uttrykke seg gjennom ulike formingsmateriell og ulike typer redskaper ➤ Vi oppfordrer til lek med udefinerbare materialer ➤ Vi skaper muligheter for allsidige opplevelser gjennom musikk, dans og dramatisering ➤ Vi har prosjektarbeid som er tilpasset barnas alder og modenhet ➤ Vi deltar på ulike kulturtilbud i nærmiljøet ➤ Vi leser bøker ➤ Vi gir rom for rollelek og bidrar til å utvikle og stimulere den.	➤ Barna skal få erfaring med hva slags redskap og materialer man bør bruke for å oppnå ønsket resultat ➤ Utvider leken med udefinerbare materialer ➤ Vi har prosjekter ut fra barnas interesser og holder prosjektet levende med tilføring av nye effekter, momenter, hendelser og spørsmål ➤ Vi går på ulike kulturtilbud ➤ Lese bøker og forteller historier der barna kan bruke sin egen fantasi og skape sine egne bilder ➤ Vi gir rolleleken stor plass

Natur, miljø og teknologi

Mål: Barna skal få oppleve natur, miljø og teknologi

TRINN 1	TRINN 2	TRINN3
➤ Turdag - vi skaper gode turopplevelser for barna ➤ Vi prater om og ser på forandringene i naturen gjennom de ulike årstidene ➤ Vi kildesortere sammen med barna – voksne som rollemodeller ➤ Vi bruker bilder som dokumentasjon og til samtaler med barna ➤ Vi utfører enkle eksperimenter ➤ Vi samtaler om været – observerer ➤ Vi planter og sår ➤ Vi ser på insekter	➤ Vi går lengre turer i nærmiljøet hvor vi benytter naturen ved å plukke bær, blomster, finne insekter og andre naturmaterialer ➤ Vi jobber med de ulike årstidene – lærer om været, og barna skal få erfaring med å kle seg etter været ➤ Bruke ulike instrumenter som spikkekniv, forstørrelsesglass m.m. ➤ Barna får erfaring i å respektere naturen og glede seg over den ➤ Vi lar barna bli kjent med tekniske hjelpemidler som fotoapparat, lpad ➤ Vi hjelper barna å kildesortere og lærer om gjenbruk	➤ Vi har overnattingstur til Mjølfjell – skilek ➤ Vi undrer oss sammen med barna over naturens fenomen og eksistens ➤ Vi utfører eksperimenter ➤ Barna får erfaring i å ha respekt for alt som vokser og gror. ➤ Sammenhengen mellom dyr og planter og matproduksjon ➤ Barna er aktive på kildesortering, lærer om gjenbruk og er med på lokale gjenbrukspunkter ➤ Vi har ulike kjemi- og fysikkeksperimenter

Nærmiljø og samfunn

Mål: Barnehagen skal jobbe for at barn møter verden utenfor familien med tillitt og nysgjerrighet

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Trygghet til avdelingen ➤ Barna er ordensbarn – oppgaver knyttet til det ➤ Vi bruker nærmiljøet aktivt ➤ Vi samtaler om familien, ser på bilder av familiemedlemmer og husdyr. ➤ Besøker husene til barna som bor i nærheten. ➤ Vi benytter aktivitetstilbud i nærmiljøet ➤ Vi gir barna gleden av å være del av et større fellesskap. ➤ Vi har fellessamlinger hvor vi «reiser» til ulike nasjoner som er representert i barnehagen	➤ Trygghet til barnehagen ➤ Barna er ordensbarn – oppgaver knyttet til det ➤ Vi går turer i nærmiljøet, bruker kollektiv transport, gå i nærbutikken, bruke biblioteket og andre servicetilbud i nærmiljøet ➤ La barna bli kjent i nærmiljøet, lære stedsnavn og lære barna å kjenne seg igjen ➤ Barna får samme utfordringer og muligheter uavhengig av kjønn. ➤ Vi stimulerer rolleleken ved å gi barna rekvisitter. ➤ Vi har fellessamlinger hvor vi «reiser» til ulike nasjoner som er representert i barnehagen	➤ Trygghet mot nærmiljø og samfunn ➤ Barna er ordensbarn – oppgaver knyttet til det ➤ Vi bruker nærmiljøet rundt barnehagen og lærer barna til å rydde opp i og ta vare på det som er rundt oss. ➤ Vi har samtaler om ulike sider i samfunnet, by og land og ulike yrker. ➤ Vi stiller større krav til å være med å bidra til alles felles beste. ➤ Vi gir rom for at rolleleken brukes til læring og bearbeidelse av opplevelser og familierelasjoner ➤ Vi har fellessamlinger hvor vi «reiser» til ulike nasjoner som er representert i barnehagen.

Etikk, religion og filosofi

Mål: Barna skal få mulighet til å tilegne seg empati og utvikle konstruktive og nære relasjoner til andre mennesker

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Vi legger til rette for trygghet på avdelingen ➤ Tilvenning på kryss av avdelingene ➤ Vise barna gjennom ord og handling hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre ➤ Få erfaring i å dele, trøste og hjelpe ➤ Være sammen med andre barn- i gruppe ➤ Vi setter ord på følelser ➤ Vi besøker kirken	➤ Trygghet til barnehagen – barn og voksne i barnehagen ➤ Grupper på tvers av avdelingene ➤ Veilede barna i sosialt samspill og viser dem respekt for deres følelser og væremåte. ➤ Samtaler om vennskap, det å dele og ta vare på hverandre gjennom illustrasjoner og drama ➤ Vi møter barnas spørsmål og undrer oss sammen med dem og legger til rette for den gode samtalen ➤ Barna får erfaring i at både positive og negative handlinger etterfølges av konsekvenser ➤ Vi besøker kirken og er med på jule og påskevandring	➤ Trygghet mot samfunnet ➤ Førskolegruppe ➤ Vi møter barnas spørsmål og undrer oss sammen med dem. Utfordrer barna til å reflektere og å stille nye spørsmål. ➤ Vi samtaler med barna om ulike kulturer og det multikulturelle samfunnet vi lever i. ➤ Barna får erfaring i å ta ansvar for egne grenser ➤ Venner med flere ➤ Vi veileder barna i hvordan man løser konflikter og gir dem erfaring i ulike metoder for konfliktløsning ➤ Vi besøker kirken og er med på jule og påskevandring ➤ Introducerer andre religioner

Antall, rom og form

Mål: barnehagen skal stimulere barns matematiske kompetanse gjennom lek, hverdagslige aktiviteter og eksperimentering

TRINN 1	TRINN 2	TRINN 3
➤ Vi teller i rim og regler, med byggeklosser, eller hvor mange barn som er til stede både i samlingsstund og i frilek. ➤ Vi sorterer/rydder lekene til riktig oppbevaringsboks. ➤ Vi har puslespill og spill tilpasset barnas alder. ➤ Vi leser pekebøker med former, farger, preposisjoner m.m. ➤ Vi har leker og klosser i ulike størrelse, former og farger. ➤ Språklig bevissthet hos de voksne – vi bruker matematiske begreper ➤ I fellessamlinger blir vi introdusert for telling på ulike språk	➤ Vi teller når vi dekker bord og i andre hverdagslige gjøremål. ➤ Vi har puslespill og spill tilpasset barnas alder. ➤ Vi har samlinger som inneholder telling, preposisjoner og Kims-lek. ➤ Vi har formingsaktiviteter hvor vi blir kjent med de ulike geometriske figurene. ➤ Språklig bevissthet hos de voksne – vi bruker matematiske begreper ➤ I fellessamlinger teller vi på ulike språk	➤ Vi har puslespill og spill tilpasset barnas alder. ➤ Vi bruker aktivt barnas interesse for tall, bokstaver og former i samlingsstund og formings- og konstruksjonslek. ➤ Vi sammenligner lengder og størrelser. ➤ Vi har fokus på konstruksjonslek med lego, klosser eller andre materialer. ➤ Vi legger vekt på at tegning og perling blir stadig mer en selvstendig aktivitet som mange av barna søker. ➤ Språklig bevissthet hos de voksne – vi bruker matematiske begreper ➤ I fellessamlinger teller vi på ulike språk

Danning

Danning er det som skjer i barnets samspill med verden rundt seg. Det er en prosess som skjer gjennom hele livet, og for at den skal kunne utvikle seg trenger man refleksjon. Gjennom danningen overføres verdier, normer, tanker og handlings- og uttrykksmåter.

Barna regnes som en aktiv deltaker i eget liv. Det er de voksnes plikt å veilede barna, men samtidig respektere deres egenverdi og selvstendighet. Det er viktig å kunne se ting i sammenheng for å kunne reflektere og veilede. Danningen skjer der det er trygghet og gjensidig respekt fra alle parter. Den skjer ut fra barnehagens verdigrunnlag, den voksnes erfaringer og i nært samarbeid med hjemmet.

Omsorg

Alle barn er avhengige av et godt omsorgsmiljø, der de føler seg trygge, blir sett og tatt godt vare på. God omsorg er grunnlaget for god utvikling, læring og trygghet. Følelsen av å være ønsket og bli satt pris på, er noe det viktigste personalet i barnehagen kan formidle til barnet.

Omsorgen har ulike former for ulike barn i ulike aldre - et fang å sitte på, trøst når man faller og slår seg eller tydelig grensesetting er alle eksempler på god omsorg. Uansett formen omsorgen tar, er det et engasjement fra de voksne som viser at de bryr seg om det enkelte barn som skaper trygge og selvstendige barn med god selvtillit.

I Kronen sier vi at det viktigste er at barnehagen er «et godt sted å være», og at «atmosfæren preges av humor, raushet og omsorg»

Hensikten er at alle barn skal føle seg trygge og godt ivaretatt, og at vi i personalet finner veier å balansere humor og raushet med faste rammer og tydelig grensesetting. Hver enkelt pedagogisk leder har ansvar for å veilede assistenter i måter å finne denne balansen på, og alle i personalet har et personlig ansvar for å evaluere seg selv og sine kollegaer kontinuerlig. Et åpent og inkluderende arbeidsmiljø er et viktig mål for å skape god stemning i personalgruppen, og derved åpne for konkrete, konstruktive samtaler som hever kvaliteten i vårt arbeid med barna.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Barnehagen skal sørge for at alle barn har det trygt og godt i barnehagen. Nå er dette lovregulert i barnehageloven §8 og innebærer at:

Barnehagen har ansvar for å følge med på hvordan alle barn har det i barnehagen.

Alle ansatte har en plikt til å gripe inn hvis et barn ikke har det bra.

Barnehagen må undersøke og sette inn nødvendige tiltak.

Barnehagen må lage en skriftlig plan, med tiltak for å sikre at barnet får en trygg hverdag.

Metodene vi bruker for å sikre dette er at vi med jevne mellomrom snakker om alle barna på møter, vi fanger opp signaler og vi har tett samarbeid med hjemmet.

Måltider er en viktig del av barnehagehverdagen. I Kronen barnehage har vi 3 måltid for dagen og alle varer i minimum 30 min. Her får barna ro til å spise og til lunch serverer vi variert mat med 3 varme måltider for uken og 2 smøremåltider.

Frukt hver ettermiddag, hvor barna ofte er med å lage den til.

For å ivareta barnas behov for hvile har vi hviling for alle i barnehagen minst 30 min hver dag.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Et av de viktigste grunnlagene for barns utvikling og læring er barns samspill med

andre mennesker. I Kronen legger vi stor vekt på dette og ønsker at alle barn skal

utvikle sin sosiale kompetanse så langt som mulig. Lek sammen med andre barn gir

en unik mulighet til å utvikle sin egen fantasi ved å lære av andre, og evnen til å sette seg inn i andres situasjoner er grunnlaget for empati og sosial kompetanse.

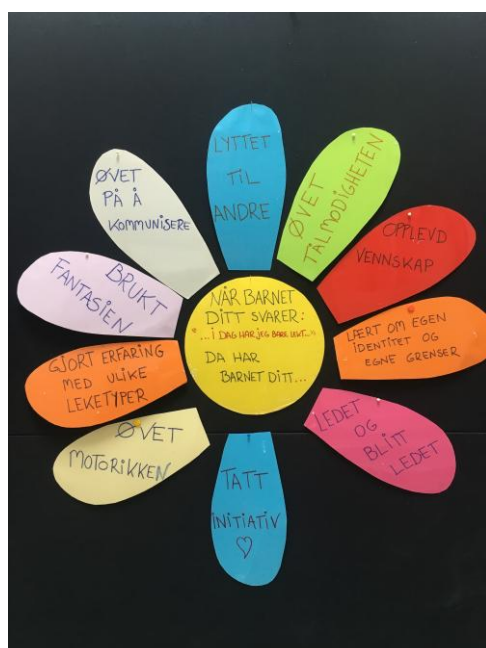
Vi mener at hvert enkelt barn har en unik kompetanse og et unikt perspektiv, som vi som voksne må prøve å oppdage. Barnas egen, personlige kompetanse og interesse ligger til grunn for deres lek, og dette ønsker vi å anerkjenne i den daglige leken. I lek utforsker barnet sin verden, både alene og sammen med andre, og vår oppgave er å gi

barna frihet til å selv oppdage verden rundt seg. Hvis et barn ofte ender opp utenfor den sosiale leken vil personalet følge opp og støtte det enkelte barnet slik at barnet kan finne veier inn i det sosiale samspillet.

Hensikten er at alle barn skal få tid, mulighet og rom til å utvikle sin egen måte å leke på. Barna skal få mulighet til å leke alene og sammen med andre, og alle barn skal få bli inkludert i den sosiale leken. Personalet har ansvar for å passe på at barna har forutsetninger for sin egen lek, for eksempel å tilrettelegge for større lekeareal hvis leken krever det. Personalet har også en viktig rolle i å passe på at ingen barn havner utenfor den sosiale leken, og å hjelpe barn som sliter med å finne sin rolle i gruppen. Foreldresamarbeid er her veldig viktig, en åpen dialog med hjemmet vil hjelpe personalet å finne den beste måten å hjelpe hvert enkelt barn.

Leken står sterkt i Kronen barnehage. Det er i leken at relasjonene mellom barna får fullt spillerom. Det er i leken barna blir kjent med hverandre. Det er her de knytter vennskapsbånd. For små barn er leken selve livet, og leken har avgjørende innvirkning på absolutt alle sider ved barnas utvikling.

Vi har jobbet og skal fortsette å jobbe med hvilke lekematerialer vi skal ha tilgjengelig for barna og hvordan man presenterer disse. Hvordan introdusere udefinerte materialer, eksempelvis steiner, papp, perler og esker. Hvordan barn og voksne kan utnytte de ressursene vi allerede har og utvide begrepet lekemateriell. Hvordan vi møblerer avdelingene skal gjenspeile hva barna er opptatt av å leke med, hvilken lek skal få størst plass i gitte perioder. Det er viktig at ansatte observerer og er delaktig i leken for å fange hva barna interesserer seg for og hvordan vi kan hjelpe til å inspirere leken. Vi skal lage lekesoner og avgrensede områder som innbyr til lek og bygge rom i rommet.

Læring

For barn i barnehagen er opplevelsesaspektet en viktig ingrediens når det gjelder læringsforløp. Vi må derfor gi rom for at barna får oppleve og assosiere på sin egen måte i forhold til temaer vi arbeider med i barnehagen. Dette henger sterkt sammen med barns medvirkning.

Når det gjelder læring snakker en om helhetlig læring, der det er hele barnet som lærer. Det forandrer barnet som person og får konsekvenser for barnets selvverd og utvikling av identitet. Læringen styrker barnets selvoppfatning, og selvoppfatningen innvirker på barnets motivasjon, interesser og læring.

I helhetlig læring foregår mye på det ubevisste plan, og ofte skjer den i en rekke andre situasjoner enn de mer eller mindre tilrettelagte aktivitetene. Leken er den viktigste arenaen for barns læring, og derfor må barna få mye tid til egen lek. De formelle aktivitetene vi planlegger og gjennomfører i barnehagen, kan bli brukt som inspirasjon og utgangspunkt for barna i leken deres.

Vi må være bevisste på barns læringsprosesser. Ved å ta utgangspunkt i barns interesser kan vi sammen med barna undersøke, stille spørsmål og sammen finne svar som barna kan være tilfredse med.

Barns medvirkning

Barnehagelovens § 3 sier at barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

For å styrke barns medvirkning, må vi være genuint interessert i å være med på å skape en barnehage hvor alle barn kan være med på å påvirke hverdagen sin. Av og til kan det være utfordrende å vite hva barna vil. Noen av barna kan ha norsk som et andrespråk som de ikke behersker helt, og de yngste barna kan ha et begrenset verbalt språk. Men retten til å uttrykke seg gjelder alle barn, da er det viktig at vi som arbeider i barnehagen kommuniserer på barnets premisser.

I Kronen barnehage arbeider vi for å kunne oppdage hva barna er opptatt av. Om vi klarer det, har vi et bedre utgangspunkt for å kunne planlegge tema og aktiviteter vi tror barna vil vise interesse for.

Vi mener at medvirkningsarbeid ikke handler om én spesiell aktivitet, men heller noe som alltid er innvevd i noe annet, i den daglige praksisen. Barnehagens hverdagsrutiner er av stor betydning når det snakkes om medvirkning, og derfor må vi i barnehagen arbeide for et miljø der vi er bevisste på barns medvirkning og vårt syn på barn.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling jf. Barnehageloven §1

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og det gjør vi i Kronen på ulike måter og arenaer.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. I forkant av oppstart har vi besøksdager for de som ønsker det, vi har foreldremøte og skriftlig informasjon.

Bytte avdeling

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. Rundt påsketider når det er bestemt hvilken avdeling barnet skal flytte til, får barna anledning til å leke, spise og hvile på den nye avdelingen.

Overgang barnehage – skole

Rammeplan for barnehage sier at vi skal gi et helhetlig tilbud, til det beste for barnet. For å gjøre dette må barnehagen samarbeide med andre tjenester og institusjoner, dette gjelder også skolen. Fokuset på samarbeidet skal rettes mot hva barnet kan og mestrer og på hva de kan trenge særskilt støtte til. Dette samarbeidet er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø.

Bergen kommune har laget en plan for overgangen mellom barnehage og skole / SFO. Denne planen innebærer et samarbeid mellom barnehagen og skolen gjennom hele året, og er rettet mot skolestarterne. Planen skal sikre en trygg og god overgang. Vi sikrer dette med å følge det planen anbefaler barnehagen å gjøre i løpet av året sammen med skolestarterne. Vi har også møtepunkter med skolen i form av møter hvor vi har informasjonsutveksling. Barna får også besøk fra skolen hvor de får spørre spørsmål og snakke med voksne fra skolen. De eldste barna får også besøke skolen i forkant av førskoledagen, hvor voksne fra barnehagen er med.

Noen barn er engstelige for forandringen det innebærer å slutte i barnehagen og å begynne på skolen. I barnehagen skal vi hjelpe med denne overgangen slik at det blir noe de ser frem til og gleder seg til. Vi ønsker å legge vekt på å utvikle både ferdigheter og kunnskaper som kan være nyttige å ha når de begynner på skolen, som de sosiale, språklige og motoriske erfaringene. Men det viktigste synes vi er at barna lærer å stole på seg selv, ta egne valg og være selvstendig.

Vi ønsker også å tilrettelegge for en fin avslutning av barnehagetiden. På sommerfesten gjør vi ekstra stas på skolestarterne og i tillegg får de være med på overnattingstur til Mjølfjell tidlig på våren siste året.

Kommunikasjon

Barnehagen og hjemmet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Målet er å etablere et godt forhold basert på gjensidig tillit og åpenhet. For å få til dette er god kommunikasjon avgjørende. Vi har flere arenaer der vi møtes og kan sikre god kommunikasjon:

Oppstartsamtale

I løpet av den første tiden i barnehagen, har pedagogisk leder og foreldre en oppstartsamtale. Her utveksler de informasjon som er viktig for å kunne gi barnet en best mulig start i barnehagen, og skape et grunnlag for et godt og nært samarbeid i tiden barnet skal gå i barnehagen.

Daglig kontakt

Barn og foreldre møtes personlig av personalet hver dag. I disse situasjonene utveksles beskjeder, kommentarer, ideer og annen viktig informasjon. Når barnet blir hentet er målet å fortelle litt om hvordan barnet har hatt det i løpet av dagen. Dersom det er mer alvorlige saker, skal disse tas i eget møte hvor barn og andre ikke er til stede.

Oppslag

Hver avdeling bruker garderobedøren til å henge opp viktige beskjeder. I tillegg kommer beskjeder på e-post og de står på hjemmesiden.

Hver dag blir det også hengt opp dagens bilde på avdelingene som skal fortelle om en aktivitet/situasjon som har skjedd den dagen. Avdelingene bruker også kalenderen i kid plan til å skrive litt om dagens hendelser.

Periodeplan

Periodeplanen gir praktisk informasjon om hvilke aktiviteter det vil være kommende periode. Hvordan vi skal jobbe med tema og fagområdene. I slutten av hver periode blir det laget en oppsummering av hva vi har gjort i perioden. Planene blir også lagt ut på barnehagens hjemmeside.

Foreldresamtaler

Det tilbys foreldresamtaler to ganger i året. Dette er en toveis samtale der barnehage og hjemmet utveksler informasjon om barnet. Foreldrene kan be om samtaler når de måtte ønske det utenom også.

Foreldremøter

Det blir avholdt ett møte i året i regi av barnehagen, som regel på høsten.

Hjemmesiden

Vi streber etter å ha en oppdatert og levende hjemmeside. Her ligger all informasjon om barnehagen: <http://kronen.barnehage.no/>

Kid-plan

Kid-plan er en kommunikasjons kanal hvor informasjon fra barnehagen er samlet. Her legger vi ut bilder, skriver i kalenderen om dagens hendelser og registrer fremmøte. Foreldre laster ned en egen app og får tilsendt påloggingskode.

Samarbeid med ulike instanser

Kronen barnehage er praksisbarnehage og har et tett samarbeid med HVL. Vi får studenter fra 1. 2. og 3. klasse som studerer til barnehagelærer. Vi synes det er viktig at vi er med på å forme fremtidens barnehagelærere og gi de nødvendig praksis og veiledning. I år har vi en pedagog som er praksisveileder.

Vi får også forespørsler fra NAV, Bergen Kommune og ungdomsskoler om å ta imot praksis elever. Dette sier vi ja til når vi har kapasitet og når det passer for avdelingene og barna.

Andre instanser som vi samarbeider med er PPT, Pedagogisk fagsenter, helsestasjon og barnevernet. Dette er instanser som vi kan kontakte når vi har behov for hjelp til barngruppen eller enkelt barn. Kontakten med disse instansene skjer i samarbeid med hjemmet, med et unntak når det gjelder barnevernet og mistanke om vold eller seksuelle overgrep.

Vurdering

Gjennom barnehageåret blir det gjort kontinuerlig vurdering av de ulike sidene ved arbeidet. Denne vurderingen skal ligge til grunn for endringer og framdrift. Vi innhenter informasjon gjennom observasjon, samtaler med foreldre, barn og personalet. Vurderingen vi gjør legges til grunn for arbeidet med neste årsplan og det pedagogiske arbeidet. Styrer, pedagogiske ledere, barne og ungdomsarbeider og assistenter er alle ansvarlige og delaktige i vurderingsarbeidet.

Områder som skal vurderes er:

- Barnets perspektiv av sin hverdag
- Enkeltbarns trivsel og utvikling
- Gruppens samhörighet og utvikling
- Arbeid med fagområdene, herunder satsingsområder
- Progresjon i arbeidet med barna
- Barns språkutvikling
- Samspill barn/voksne og barn/barn
- Samarbeid med foreldre
- Arbeid med barn med spesielle behov
- Spørreundersøkelse

Dokumentasjon er å synliggjøre det pedagogiske arbeidet i barnehagen, både i arbeid med barna, foreldre og personalet. Vår dokumentasjon blir synliggjort på flere måter. Primært gjennom årsplan, månedsbrev og bildedokumentasjon, og de ulike målene som følger gjennom året. Dokumentasjonen vil være et arbeidsredskap til de ansatte i barnehagen og informasjon til foreldre.

Tradisjoner

I Kronen Barnehage har vi enkelte tradisjoner som går igjen år etter år. Vi har valgt å lage en oversikt i tabellen. Tradisjoner vi feirer er FN dagen, julevandring i kirken, nissefest, julebord for barna, pysjamasparty, beachparty, karneval, nasjonaldager og felles samlinger. I barnehagen har vi flere nasjonaliteter representert og i samarbeid med foresatte lager vi en plan for hvordan hver enkelt nasjon skal feires. Datoer vil stå på månedsplanene.

Bursdagsfeiring skjer på avdelingene hvor barna går, der vi har samling hvor barnet er i fokus.

Andre viktige dager / datoer kan dere se i tabellen som følger. Datoer kommer også på periode planene og på nettsiden.

August	• Tilvenning •
September	• 07. Planleggingsdag • 24. Foreldremøte • Uke 38 – Brannvernuke • Uke 38 - vaskedugnad
Oktober	• 22. Foreldrekafe på alle avdelingene • 23. Markering av FN-Dagen
November	• 6. Planleggingsdag • 27. Pysjamasparty
Desember	• Julebord med barna på avdeling • 11. Førskolebarna går Lucia-tog • 16. Nissefest • Julevandring i kirken
Januar	• 22. Beach party • 29. Planleggingsdag
Februar	• 5. Markering av samenes nasjonaldag • 26. Karneval
Mars	• Stjernegruppen på Overnattingstur til Mjølfjell
April	• Påske foreldrefrokost uke 11
Mai	• 7. Planleggingsdag • 16. Markering av Norge sin nasjonaldag • 28. Planleggingsdag • Årsmøte i stiftelsen
Juni	• Regnbue måned - Mangfold • 3. Sommerfest med underholdning fra fra avdelingene og avslutning for stjernegruppen • Blåtur for avdelingene
Juli	• Barnehagen stengt i uke 28,29 og 30

Vi ser frem til et spennende barnehageår.